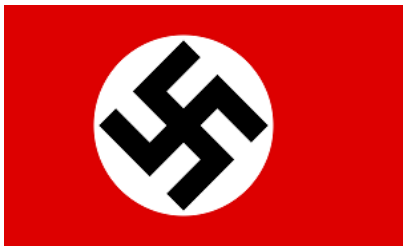
Tretia ríša (1933-1945) (Nacistické Nemecko, hitlerovské Nemecko, Tisícročná ríša) :)

Obdobie vlády nacistov v Nemecku po ére Weimarskej republiky. Ríša bola označovaná ako „tretia“ v poradí po stredovekej Svätej ríši rímskej národa nemeckého a nemeckej ríši z rokov 1871-1918. Adolf Hitler sľuboval, že ríša bude trvať tisíc rokov, jej existencia sa však skončila porážkou Nemecka v Druhej svetovej vojne.

Po vymenovaní za kancelára v januári 1933 využil Hitler požiar, ktorý poškodil budovu ríšskeho snemu v Berlíne, ako zámienku na nastolenie diktatúry. Nemecko sa stalo nacionalistickým štátom, činnosť všetkých politických strán, okrem nacistickej, bola zastavená. Hitlerovi protivníci vo vnútri strany boli vyradení počas Noci dlhých nožov. Rasistické norimberské zákony z roku 1935 zbavili židov nemeckého občianstva a moc prijala opatrenia obmedzujúce im možnosť uzatvárať manželstvo a zastávať verejný úrad. Mnohí židia a odporcovia nacistického režimu boli poslaní do koncentračných táborov, zatiaľ čo aparát propagandy ovládanej Josephom Goebbelsom ubezpečoval Nemcov o ich vrodenej nadradenosti nad inými národmi a rasami.

V marci roku 1936 Hitler vydesil európske národy porušením Versailleskej mierovej zmluvy a Locarnskej zmluvy, keď remilitarizoval Porýnie. Krízu prehĺbila anexia Rakúska a Sudet, ktoré boli súčasťou Československa. Prepadnutie Poľska dňa 1. septembra 1939 rozpútalo Druhú svetovú vojnu. Jej počiatočná fáza priniesla Nemecku značné zisky. Koncom roku 1941 ovládala Tretia ríša územie od polárneho kruhu po Saharu a od Lamanšského prielivu po predmestie Moskvy. Nemci však značne precenili svoje sily. Keď v decembri 1941 vstúpil do vojny Spojené štáty, priblížil sa bod obratu. V roku 1942-1943 začala v Sovietskom zväze víťaziť Červená armáda, spojenecké sily dosiahli víťazstvo v severnej Afrike a začali bombardovať nemecké mestá a priemyselné oblasti. Od polovice roku 1943 sa nemecké armády ocitli v defenzíve a v máji 1945 bola Hitlerova Tretia ríša v troskách.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania